

UITVOERINGSVOORSCHRIFTEN EXAMINERING

Werken met een vorkheftruck

Ingangsdatum 1 maart 2018

Inleiding

De Uitvoeringsvoorschriften Examinering (UVE) zijn bedoeld voor de opleiders en examinatoren van de SOG C categorie opleidingen en toezichthouders. De voorschriften beschrijven de inhoud van het examen, de condities waaronder het examen afgenomen moet worden, de rol van de WBC en toezichthouders, en de wijze waarop het examen beoordeeld moet worden. In bijlagen A en B van deze uitvoeringsvoorschriften zijn de inhoud, randvoorwaarden en uitvoering van het praktijkexamen beschreven. In bijlage B is het beoordelingsformulier voor het praktijkexamen opgenomen.

De belangrijkste informatie over de doelgroep, de inhoud van de training en de toetsing is kort beschreven in een specificatieblad (www.vcainfra.nl). Deze informatie is voor een wat bredere groep bedoeld, zoals betrokkenen bij het bepalen van welke opleiding wanneer gevolgd moet worden, of betrokkenen bij het vaststellen of medewerkers de juiste competentie hebben om een risicovolle taak te kunnen uitvoeren.

Artikel 1: Het examen

1. Het examen dient te worden afgenomen conform de [toetsmatrijs](#) en conform de bepalingen uit het Handboek VCA Infra (www.vcainfra.nl).
2. Om deel te nemen aan het examen 'Werken met een vorkheftruck' dient de kandidaat te voldoen aan de ingangseisen zoals die in het specificatieblad zijn omschreven.
3. Het examen bestaat uit een theoretisch en een praktisch gedeelte.
4. Het theoretische gedeelte wordt getoetst met een theorie-examen. Voor de toetstermen, de tijdsduur van het examen, het aantal vragen en de cesuur; zie de toetsmatrijs.
5. Het praktische gedeelte wordt geëxamineerd met behulp van een praktijkopstelling. Hierbij wordt geëxamineerd in hoeverre de kandidaat in staat is veilig en efficiënt met de vorkheftruck te werken. Voor verdere informatie over de uitvoering van het praktijkexamen en de beoordelingscriteria; zie de bijlagen A en B. Voor informatie over de toetstermen, de doorlooptijd en het aantal kandidaten dat gelijktijdig aan het praktijkexamen kan deelnemen; zie de toetsmatrijs.
6. De uitvoering van het examen moet voldoen aan de randvoorwaarden uit bijlagen A en B. Het is de verantwoordelijkheid van de examinerator om te controleren of hieraan wordt voldaan.
7. Leden van de WBC hebben het recht om tijdens de examens aanwezig te zijn om te kunnen beoordelen of de Uitvoeringsvoorschriften Examinering uitvoerbaar zijn.
8. Andere opdrachten of randvoorwaarden dan in het UVE beschreven, zijn bij uitzondering mogelijk. De WBC beoordeelt vooraf of met de andere opdrachten of randvoorwaarden het examen conform de toetstermen kan worden afgenomen.

Artikel 2: Beoordeling van het examenwerk

1. Het theorie-examen wordt nagekeken en beoordeeld door het erkende Examen centrum.
2. De cesuur in de toetsmatrijs geeft aan hoeveel vragen goed beantwoord moeten zijn voor een voldoende voor het theorie-examen.
3. De beoordeling van het praktijkexamen vindt plaats door de geautoriseerde examinerator, met behulp van een praktijkbeoordelingsformulier (zie bijlage B). De examinerator geeft op het beoordelingsformulier de eindwaardering aan.
4. Voor een voldoende voor het praktijkexamen moeten de beoordelingscriteria die aangeduid zijn met een * met voldoende zijn beoordeeld. Van de overige beoordelingscriteria mogen er

- niet meer dan twee met onvoldoende zijn beoordeeld. Daarnaast zijn er hoog risicovolle handelingen beschreven en situaties waarbij het examen direct gestaakt moet worden.
5. De deelnemer ontvangt een diploma als het theorie-examen en het praktijkexamen met een voldoende zijn afgerond.
  6. Een kandidaat die niet in aanmerking komt voor het diploma, omdat één van beide vereiste examenonderdelen niet met een voldoende resultaat is afgerond, kan eenmalig bij hetzelfde examencentrum opnieuw examen afleggen voor het niet behaalde examenonderdeel. Het eindcijfer voor het door een kandidaat met goed gevolg afgelegd theorie- of praktijkonderdeel blijft gedurende 6 maanden van kracht. Haalt een kandidaat de herkansing niet dan moet hij beide examenonderdelen opnieuw afleggen bij hetzelfde of een ander examencentrum.

Bijlagen:

- A Praktijkexamen
- B Praktijkbeoordelingsformulier: werken met een vorkheftruck

Bijlage A: PRAKTIJKEXAMEN

Randvoorwaarden examenuitvoering

Omgeving

Het examenparcours wordt uitgezet met behulp van pallets en pylonnen volgens de plattegrond van het examenterrein (blz. 7).

Hulpmiddelen

Het examen moet gedaan worden met een vorkheftruck die voldoende capaciteit heeft om de examenopdrachten uit te voeren, met een capaciteit van minimaal 1,5 en maximaal 3,5 ton.

Voor de te verplaatsen lasten zijn de volgende materialen nodig:

- 2 gaasboxen
- 1 vatenpallet met de vaten beladen tot een totaal gewicht van max 200 kg
- 2 dozenpallets, vol beladen en ca. 1 meter hoog
- 1 houten of stalen balk van ca. 4 meter

Alle te verplaatsen lasten moeten tijdens het praktijkexamen beschikbaar zijn. Vatenpallet en dozenpallets moeten worden opgesteld in een stelling op een hoogte tussen de 2 en 3 meter.

Voor het parcours zijn de volgende materialen nodig:

- trailer of vergelijkbaar platform welke voldoet aan de volgende specificaties:
  - Doorrijhoogte bij overgang naar het horizontale vlak moet 10-12 cm hoger zijn dan de masthoogte. De hoogte moet gemeten zijn vanaf de overgang van het schuine vlak naar het horizontale vlak.
  - De lengte van het horizontale vlak moet voldoende zijn om er de vorkheftruck inclusief lepels op te rijden.
- een (laad)ramp met een hellingshoek tussen 10% en 20% en langer dan de lengte van de vorkheftruck. (Een standaardramp die voldoet aan de beschreven specificaties is geschetst in figuur 1.)
- stellingen
- pylonnen, vier per opdracht

Indien wet- of regelgeving dit voorschrijft, moeten hulpmiddelen, materialen en machines die bij het examen gebruikt worden gekeurd zijn en voorzien zijn van de verplichte markering (keuringssticker).

Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) De volgende PBM's dienen te worden gedragen: helm (niet tijdens rijden in een gesloten vorkheftruck), veiligheidsschoenen en werkkleding plus ter plaatse voorgeschreven PBM's.

Tijdsduur en aantal kandidaten

Het praktijkexamen duurt maximaal 40 minuten per kandidaat.

In de regel kan er maar één kandidaat tegelijk examen doen.

Onder de volgende conditie is het mogelijk om twee kandidaten gelijktijdig het examen te laten doen:

- De examenlocatie is open en overzichtelijk zodanig dat:
  - een examiner voortdurend zicht kan hebben op beide trucks

- er voldoende afstand is tussen beide trucks

De examinerator laat kandidaat 1 beginnen met de aanvangscontrole. Zodra kandidaat 1 begint met de rij-opdrachten begint kandidaat 2 met de aanvangscontrole.

Praktijkopdracht

Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA)

De kandidaat moet voor aanvang van het praktijkexamen een LMRA uitvoeren voor zowel de locatie als de opdracht. Het examencentrum dient hiervoor een LMRA kaartje/checklist beschikbaar te stellen aan de kandidaat. De kandidaat vinkt hierop een “ja” of “nee” aan.

De LMRA vragen die opgenomen moeten worden zijn:

- Weet ik wat ik moet doen?
- Weet ik wat er fout kan gaan?
- Als het fout gaat, wat moet ik dan doen?
- PBM's ok?
- Werkkleding ok?
- Vluchtroute ok?
- Apparatuur of gereedschap ok?
- Omgeving veilig?
- Omgeving afgeschermd?

Elke kandidaat voert 5 opdrachten uit. De examinerator wijst afwisselend opdracht 2 of 3 toe aan de kandidaat. De opdrachten 1, 4, 5 en 6 zijn verplicht.

Opdracht 2 en 3 moeten uitgevoerd worden zonder gebruik te maken van een side-shift.

Opdracht 1 (verplicht)

Heftruck op locatie C in gebruik nemen (controle voertuig). Dit is onderdeel van de LMRA.

Opdracht 2

- a. Gaasbox oppakken en plaatsen op locatie A.
- b. Vatenpallet uit stelling nemen en slalom vooruit tussen de pylonnen door rijden en vatenpallet plaatsen op locatie B.
- c. Gaasbox oppakken en bovenop gaasbox op locatie A plaatsen.
- d. Vatenpallet op locatie B opnemen, slalom achteruit tussen de pylonnen door rijden en terugplaatsen op de oorspronkelijke plaats in de stelling.
- e. Gaasboxen op locatie A samen opnemen en op de oorspronkelijke plaats terugplaatsen.

Opdracht 3

- a. Dozenpallet uit stelling nemen en plaatsen op locatie D.
- b. Vatenpallet uit stelling nemen en plaatsen op locatie E.
- c. Dozen pallet uit stelling nemen en slalom vooruit tussen de pylonnen door rijden en bovenop de dozenpallet op locatie D plaatsen.

- d. Vatenpallet op locatie E opnemen en slalom achteruit tussen de pylonnen door rijden en terug plaatsen op de juiste plaats in de stelling.
- e. Dozenpallets op locatie D samen opnemen en terugplaatsen op de juiste plaats in de stelling.

Opdracht 4 (verplicht)

- a. De balk opnemen en in een vloeiende beweging door een smalle doorgang ($\pm 0,5$ m smaller dan de balk) naar binnen rijden.
- b. De balk in een vloeiende beweging door een smalle doorgang ($\pm 0,5$ m smaller dan de balk) naar buiten rijden en terugplaatsen.

Toelichting opdracht 5

De hellingproef in opdracht 5 is niet altijd op dezelfde wijze uit te voeren. Er zijn veel verschillen in de werking van de remsystemen versus aandrijving bij de verschillende type heftrucks.

Bijvoorbeeld heftrucks waarbij bij het activeren van de voetrem en/of handrem de motor uitschakelt, of types waarbij bij het los laten van het gaspedaal de motor uitschakelt. Deze verschillen hebben te maken met de manier van aandrijving en krachtbron (verbrandingsmotor versus elektrisch aangedreven heftrucks).

In de dagelijkse praktijk worden oprijbruggen in een vloeiende beweging en aangepaste snelheid benaderd, waarbij men rekening houdt met de volgende factoren:

- het gewicht en type lading;
- de uitvoering van de heftruck;
- de hellingshoek van de oprijbrug en de overgangen tussen de aanrijroute en de oprijbrug;
- de hoek van de oprijbrug en de overgang van het hellend vlak van de oprijbrug naar het horizontale deel;
- de lengte van de ramp.

Opdracht 5 (verplicht)

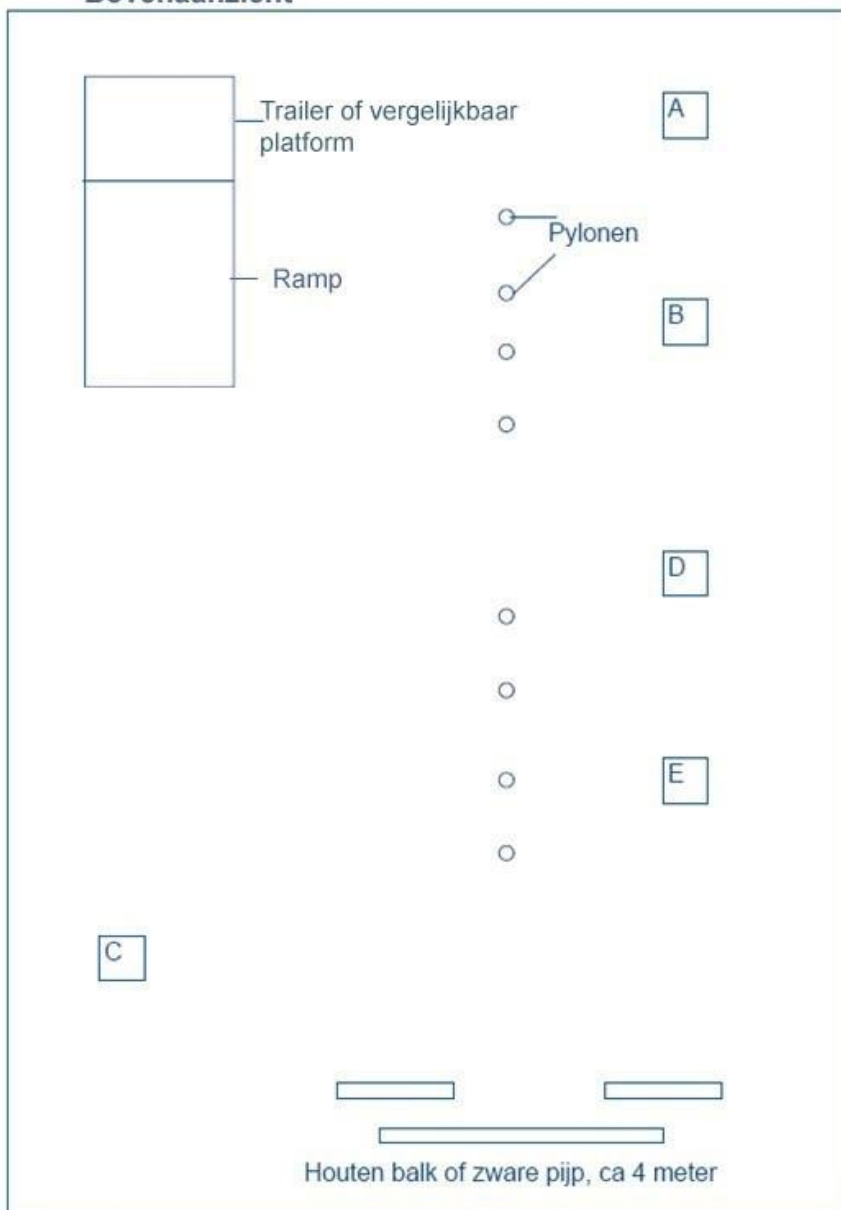
- a. Met de vorkheftruck met een aangepaste snelheid in soepele beweging de 'ramp' oprijden en de trailer in- en uitrijden. De helling moet tussen 10% en 20% bedragen.

Opdracht 6 (verplicht)

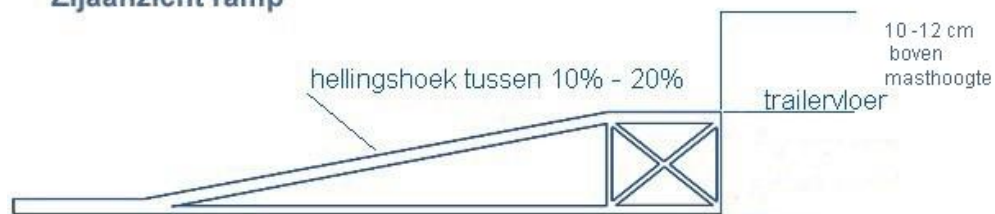
- a. De vorkheftruck parkeren op locatie C.

Platte grond examenterrein ca 300 m² Figuur 1

Bovenaanzicht

Zijaanzicht ramp

Bijlage B: PRAKTIJKBEOORDELINGSFORMULIER

PRAKTIJKBEOORDELINGSFORMULIER: WERKEN MET EEN VORKHEFTRUCK			
Naam kandidaat	Geboortedatum	Geboorteplaats	Begin/eindtijd examen

Code	Beoordelingscriterium	O	V	Opmerkingen
VOORBEREIDING				
Veiligheidsregels				
1.1*	Voert de LMRA volledig en juist uit (waaronder: stelt vast, analyseert en controleert op de juiste wijze de risico's van vorkheftrucks en benodigde ruimte).			
1.2*	Gebruikt op juiste wijze de voorgeschreven PBM's.			
Visuele inspectie				
2.1	<p>Voert op juiste wijze de dagelijkse inspectie van de vorkheftruck uit, stelt gevaarlijke defecten vast en meldt deze.</p> <p>Waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beschadigingen algemeen - banden, velgen, wielmoeren - hydraulisch systeem waaronder cilinders, slangen en koppelingen - motoroliepeil controleren afhankelijk van de aandrijving - niveau van koelvloeistof controleren afhankelijk van de aandrijving - stoel (en stuurkolom) afstellen - controleren staat van de accubak (aanwezigheid van corrosie, netjes, schoon) en het acculaadniveau - staat van de vorken en vorkenbord, mast en kettingen - borging LPG-tank, afsluiter en gaslangaansluiting controleren indien van toepassing - keuring machine - bedieningshandleiding 			

	- lastdiagram			
Functietest				
3.1	<p>Controleert de vorkheftruck vóór ingebruikname op de volgende punten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - werking van de controlelampjes - hand- en voetrem - verlichting - hefwerking - claxon - werking van het hydraulisch systeem door alle functies naar begin- en eindstand te brengen - indien aanwezig: veiligheidsgordel, beugel, deur en stoel, dodemansschakelaar en noodstop, hoofdschakelaar. 			
UITVOERING				
Rijden				
4.1	<p>Houdt zich aan de veiligheidsvoorschriften en verkeersregels.</p> <p>Waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rijrichting - afremmen voor bocht - afstand tussen de vorkheftrucks - aangepaste rijsnelheid - gebruik van de veiligheidskooi - rijhoogte vorken - defensief rijden - interactie met mensen en andere bestuurders - gebruik claxon 			
4.2	<p>Demonstreert een goede rijtechniek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - voorzichtige, geleidelijke en gedoseerde bewegingen - voor- en achteruit (beladen en onbeladen) - stuurgedrag - bochtenwerk (voor- en achteruit) - hand-voetcoördinatie - kijkgedrag - aangepaste rijsnelheid - positioneren voor een last (voor- en achteruit) 			
4.3	<p>Rijdt in specifieke omstandigheden op gecontroleerde en veilige wijze.</p> <ul style="list-style-type: none"> - rijden in een oplegger/container 			

	<ul style="list-style-type: none"> - hellend vlak - smalle ruimten 			
4.4	Heeft de vorken op de juiste hoogte tijdens het rijden.			
Lasten behandelen en transporteren				
5.1	Neemt op juiste wijze de lasten op: <ul style="list-style-type: none"> - zwaartepunt van de last op de hartlijn van de heftruck - de last ten opzichte van de heftruck recht opnemen - vork horizontaal - vorktanden instellen op de werkbreedte - vork vrij in de pallet - last horizontaal opnemen - last vrij van locatie brengen - zodra de last van de locatie vrij is, op rijhoogte brengen en zo nodig achterover neigen 			
5.2	Verplaatst op juiste wijze de lasten, rijdt afhankelijk van de aard en afmeting van de last achteruit.			
5.3	Plaatst/zet af/stapelt op juiste wijze de last: <ul style="list-style-type: none"> - recht in of op de locatie - neemt last horizontaal op - vrij op de locatie - vork vrij uit de lading - recht op elkaar stapelen - rekening houden met de omvang van de last 			
Parkeren				
6.1	Parkeert de vorkheftruck op een veilige manier: <ul style="list-style-type: none"> - op de juiste plaats - handrem vast - juiste stand van vorken, mast en wielen - contactsleutel uit contactslot - gaskraan dicht/hoofdschakelaar uit - op juiste wijze uitstappen 			

EINDRESULTAAT

Om in aanmerking te komen voor het diploma moeten de met * gemarkeerde beoordelingscriteria (1.1, 1.2) voldoende zijn. Van de overige beoordelingscriteria mogen er maximaal 2 onvoldoende zijn.

Criteria 1.1, 1.2 voldoende:	JA/ NEE	Toelichting: Antwoord "Nee" = afgewezen
<u>Overige</u> criteria meer dan 2 onvoldoende:	JA/ NEE	Toelichting: Antwoord "Ja" = afgewezen
<u>Examen afgebroken</u>	JA/	

	NEE	
Examen wordt afgebroken, als er sprake is van: <ul style="list-style-type: none"> • examenduur overschrijding • schade aan de heftruck, lading en/of omgeving • 2 hoog risicovolle handelingen verricht zijn 	Toelichting indien afgebroken:	
Hoog risicovolle handelingen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • onnodig rijden/draaien met hooggeheven vorken of lading • structureel niet kijkend in de rijrichting • rijrichting niet aanpassen aan last en/of omgeving 	Toelichting indien afgebroken:	
Eindwaardering praktijkexamen	Geslaagd / Afgewezen	
Naam examinator	Datum	Handtekening
Naam kandidaat	Datum	Handtekening